

© Editura EIKON

București, Str. Smochinului nr. 8, sector 1,
cod poștal 014606, România

Difuzare / distribuție carte: tel/fax: 021 348 14 74
mobil: 0733 131 145, 0728 084 802
e-mail: difuzare@edituraeikon.ro

Redacția: tel: 021 348 14 74
mobil: 0728 084 802, 0733 131 145
e-mail: contact@edituraeikon.ro
web: www.edituraeikon.ro

Editura Eikon este acreditată de Consiliul Național
al Cercetării Științifice din Învățământul Superior (CNCSIS)

Descrierea CIP este disponibilă
la Biblioteca Națională a României

ISBN: 978-606-49-0104-0

Tehnoredactor: Mihăiță Stroe

Editor: Valentin Ajder

Stela Iorga

Povești mici pentru oameni mari

E I K O N

București, 2019

Sf. Gheorghe al mamei.....	5
Cerulean blue, puțin ratat din fabricație.....	14
Asigurările de viață	27
Ludmila	40
Generăleasa	47
Don Juan	51
Clepsidra	54
Lordul	57
Matrioșca	61
Zâmbetul.....	64
Copiii, ca două dealuri albe.....	67
Fleur du temps.....	70
Brodeza.....	73
Șeherezada	76
Țestoasa.....	81
Corida	84
Micul șarpe al casei	87
Made in U.S.A.	89
Strigoii.....	91
Scurtă poveste de iubire	93
Ceai de iasomie	96
Uneori, când vine Cortazar ...	101

Sf. Gheorghe al mamei

Ziua lui Sf. Gheorghe pică invariabil după Paște. Pe lângă faptul că îmi place atitudinea lui, îmi mai place că de ziua aceasta lumea se întâlnește la cimitir să-l jelească pe Gheorghe de sub pământ, de parcă ăia ar mai avea ceva urechi să mai audă ce e pe sus, și după ce își fac porția de penitență creștină și de plâns, toți se pun pe bârfă, mâncare și băutură, încă mai bucuroși că trăiesc.

Mama a fost educată să fie necondiționat religioasă, adică să nu mârâie la croirea nașpa a lumii, dar a adaptat chestia la cerințele firești ale bunului ei simț. Așa că Paștele este pentru ea doar un reper calendaristic, după care vin ziua lui Sf. Gheorghe ăla, care-i oferă oportunitatea de a-l tămâia și vizita pe mortul ei, în cadru oficial și creștin totodată, ocazie cu care va vedea care și ce mai e nou prin țintirim.

Morții noștri sunt crăciți în șase direcții distincte, după o rațiune știută numai de mama, conform căreia după ce traversezi juma` de cimitir să ajungi la bunica, îngropată singură, de la ea o tai prin Eroii Ruși, cam 30 de minute și dai în Gheorghe,

îngropat singur, te rătăcești printre morminte cam o oră și dai de celălalt frate mort, îngropat tot singur, în schimb puțin vecin cu un văr de-al nouălea, care și-a făcut seama înainte de a avea loc de veci, drept care l-au luat ai mei temporar „în locație”. La ceilalți, ca să ajungi, trebuie să vizitezi cealaltă jumătate de cimitir și să o tai prin Eroii Francezi. De ce nu i-o fi îngropat pe toți frații laolaltă, numai dracu' și mama știi!

Înainte de Sf. Gheorghe - *show*, mama palpită numai de frica vremii: dacă plouă a pus-o de mă-măligă cu ieșirea ei în lume, iar dacă e O.K., o să fie mai creștină cu un an.

După ce a ajuns la mormântul lui Gheorghe, mama trage o boare de plâns în deschidere și de antrenament, dar vară-mea, care este fiică, începe să înghită cam cu noduri. Bărbat-su, care este mare sufletist, plânge, săracul, de-a binelea, eu încerc să îmi aduc aminte de ceva și nu prea îmi iese nimic, în-afară de faptul că era zgârcit și că mi-a mâncat odată ciocolata.

Cât lumea s-a întristat flească, mama a și inventariat gradul de simțire al fiecăruia: care e mai bocit, ori mai uscat? Tata oricum este scutit de plecat la agățat popi, că nu-i înghite neam, frate-su, al mamei, e bleg ca noaptea, așa că iau eu comenzile, cu toate că ea vorbește spre cer: „Să îmi aduci un preot înalt. Vezi să nu fie beat. Și să fie tânăr. Dar nu prea tânăr, că nu știe slujba și dă rasol. Dar nici prea bătrân, că acela abia își târaie bășinile și are

vocea găjăită și trebuie să cânt eu pentru el. Să nu fii proastă și să te ții de el, că-l scapi la alții, și apoi, aleluia! ne apucă prânzul cu mormântul necitit și ne tăbară toți țiganii pe aici. Vezi să vorbească clar, să aud măcar „Veșnica pomenire”. Să nu îmi vii cu unul cu dascăl, că ăia numai târaie sacoșa popii și-mi iau banii degeaba. Da', dacă nu găsești și nu găsești niciunul, te orientezi și aduci și tu unul cu dascăl până la urmă, că și așa nu le dă popa mai nimica toată. Care e ăsta de lângă Gheorghe, măi, că eu mi-am uitat ochelarii de aproape? Ia vezi tu, ce scrie pe cruce, că tot ai facultate? Nu trece peste mormânt, bleago! Să-i citim și lui, săracul, că, uite, are cruce de lemn, asta înseamnă că e recent. Ia zi-mi, când a murit? Stinge, măi, Stane (frate'su) țigara aia și tu, ăla (tata), ce te uiți la mine de parcă ai fi bietul Gheorghe?”

Cred că șlagărul favorit al mamei este „Veșnica pomenire”. La cântecul acesta maică-mea scoate maximum de sincretism. Plânge cu hohote, zice și vorbe, se sprijină de cruce sau altceva și bate dintr-un picior în pământ, subliniind ritmul, încât înmoaie audiența, care o dă în plâns la maraton, cât timp mama funcționează doar pe sprint. Așa că la „Veșnica pomenire” ne iese la toți de un plâns numai pe o voce, cam ca Madrigalul, în studio.

Stilul ei îmi amintește vag de „mănânc și plâng”, pe Stan îl dă în plâns cu propoziții, deși Gheorghe are cam 30 de ani vechime sub pământ, preotul se uită cu admirație nedisimulată la mama, vară-mea

devine iar copilită, iar bărbat-su, care are numai un rinichi și acela bolnav, se sprijină tare de un pom, că-l lasă picioarele.

Eu plâng, că îmi plânge mama „cu stil” și mă țin cu greu să nu râd ca la filmele indiene, că după ultimul tril popesc, mama se drege rapid și ostășește, face volță preotului uluit de viteza ei de recuperare și atacă sacoșele, împărțind pachetele și vinul repede, că deja o doare capul de la atâta stat în soare.

La restul de morminte plânge mai cu socoteală, că e atentă la noii veniți, la cauzele morții lor, la noile modele de cruce, cât și la felul cum sunt dispuse mai nou fotografiile.

Grație mamei, căreia nu i s-a rătăcit gena de țăran nici la oraș, chiar și după atâta amar de vreme, toți avem asigurate locuri de veci, pentru *cea lume*. Mama și-a scos din părleala ei de copil obidit și sărac, trăgându-și niște „bolte” pe cinste, care au rupt gura târgului, cu oferta lor în materie de spațiu.

Mai pe înțelesul cuiva viu, într-un loc de veci normal, se scobește binișor în adâncime, până reiese de trei rafturi pe stânga și de alte trei rafturi supra-puse, pe dreapta, în care vom odihni, în calitate de ocupanți. Toate mormintele „noastre” sunt dotate cu *bolte*, din care alcătuiască rezultă nu mai puțin de 12 spații libere, când noi suntem numai trei.

La fiecare mormânt „avem” două vase de piatră, dispuse simetric, una la dreapta și una stânga portretului înfipt într-o chestie paralelipipedică, pe care se cațără un trandafir, ori altă plantă agățătoare.

Singura nemulțumire veșnică a mamei este locașul unde se ține candela, care nu poate fi ferit de hoți nicidecum, de unde a izvorât probabil legenda potrivit căreia românii sunt un popor foarte primitiv ... De candelă, poate, și autorul anonim a omis să adauge asta în creația lui orală și probabil în graba de a palmă candelă, la rândul lui.

Dar și micul-burghez din mama a reacționat la fel de prompt, la poziția strategică a locurilor de veci, așa că toate sunt foarte aproape de aleile principale și de canalul cu apă. Mama s-a gândit gospodărește, că omul vine cu altă tragere de inimă la mormânt, fără să fie plictisit de mers teleleu-Tă-nase'al-meu, pe aleile cimitirului, iar dacă mai are și canalul aproape, poate îl va lăsa inima, să îi umple și ei o găletușă de apă, să ude florile.

Ea „m-a mirosit” demultișor, în calitatea ei de viitor mort, că nu prea va avea parte de multe vizite de la fiică-sa, așa că mi-a lăsat vorbă unde să fie îngropată: în mormântul cel mai aproape de alea centrală, adică să fac economie de timp cu vizita și viitoarele ritualuri creștin-ortodoxe. Iar tatei, căruia niciodată nu i-a păsat de chestiile astea, i-a spus-o de la obraz, să știe de pe acum ce-l așteaptă, că dacă tot n-a vrut el să vadă picior de popă pe lumea asta, atunci pe lumea cealaltă cu atât mai mult va rezista să stea neluminat, netămâiat și necântat, adică va fi repartizat lângă ultimul ei frate și vărul „repezit”.

Singura nemulțumire a mamei față de aranjamentele ei cu Veșnicia este departe de faptul că nu

avem cavou elitist și aproape de aceea că fică-sa nu este suficient de „pătrunsă” de simțul pomenilor cu tipic, eu amenințând-o de pe acum să nu își facă iluzii că îi aduc vreun popă în vizită și că voi da de pomană numai la azil.

În sufletul mamei se dă o luptă mai dihai ca la ăla, Racine, pe care mama îl are demult la deștul ei mic în materie de tragice conflicte de conștiință, deoarece bunul ei simț îi șoptește că varianta mea este cea mai corectă, față de cea oficială și cu popă, pe câtă vreme simțul ei de *sou biz* este total neîmplinit, la gândul că nu va avea parte de martori și discuții pe marginea pomenilor, pe care mi-a spus că și le dorește să fie „bogate”.

Mama s-a născut cu hobby-ul *filmării* Veșniciei în toate aspectele pe care aceasta le îmbracă. De când era adolescentă îi plăcea să se plimbe, ziua, firește! prin cimitir, să ia seama la forma pietrelor funerare, dar, mai ales, să citească epitafurile de pe morminte și tare îmi este frică, nu care cumva eu „să mă fi tras scriitor” tocmai din această pricină.

De fapt am debutat în poezie, la cererea expresă a mamei, care mi-a comandat să compun poezii pentru morminte, când eram în liceu și mai versificam în rimă încrucișată, ori pereche. Faptul că nu am putut să prind într-un număr limitat de strofe (dăltuitul cuvintelor costă parale grele ...), nașterea, viața mortului și sfârșitul lui tragic, într-atât încât să-i stârnesc ei hohote de plâns, m-a descalificat iremediabil în fața ei, din funcția de scriitor, de care

dispreț m-a mai salvat timpul și nici ăla pe deplin, fiindcă și azi, când mama citește un epitaf „simțit”, la care îi dau lacrimile, se uită la mine fără vorbă, dar cu ce grimasă grăitoare! după care împunge cu degetul piatra funerară: „Vezi?”. Adică: „Ăsta da, talent, nu ratat, ca tine!”.

De atracția ei pentru tot show-ul înmormântării a lecuit-o tot fratele ei, Gheorghe. Cu vârsta, pe mai-că-mea a cam început să o cam dea în bătaială, la modul propriu, numai cât auzea trombonul de deschidere a cântecului din top, până când s-a vindecat aproape de tot, spre marea noastră mulțumire. Dar a tatei este o mulțumire nu chiar integrală, fiindcă mama și-a păstrat încă obiceiul de a *lectura* seara, înainte de culcare, „morții” din ziar și de a-i comenta, cu voce tare.

La baza stilului meu stă și perioada ei morbidă, când mi-a făcut un *training* dur, țintuind în perețele de la bucătărie, dar fix în acela cu vedere la strachina mea de mâncare, toți morții ei favoriți, la asorteu cu coloana sonoră, pe care discuta detaliat modelul de colivă pe care și-l dorește, numărul de popi pe care-i vrea în urmă, felurile de bucate de la viitoarea pomană și reperatele certe din șifonier, unde pot găsi pânza de ochi, voalul, batistele, prosoapele, lumânările (la kilogram!), rochia neagră, baticul de doliu, pantofii etc. Dacă m-aș trezi într-o zi cu un coșciug în casă, nu m-aș mira. M-aș mira doar să fie ea prima locatară în el!

Acum câtva timp, mama mi-a dat toate economiile ei, să îmi cumpăr un computer. De o viață, noi

două firește că „ne certăm furcă”, ea sfârșind prin a mă face invariabil neisprăvită, cât și sărită bine de pe fix, fiindcă nu m-am putut arunca „normală” în neam. Și acum mai are prostul obicei să dea buzna în camera mea, de care obicei tare mă îndoiesc că va avea tupeul să o dezmare și Ăl de sus! Suferă cronic de boala de a pisălogi tot ceea ce iubește, încât eu și tata stăm în absența ei ca tonții și nu ne putem lua direcția, dacă nu auzim repetat a j'de mia oară, încotro să o luăm și ascultăm tăcerea nefirească, cu o strângere de inimă. La problemele care par a avea extracții existențiale, ea găsește soluții simple, cât timp eu încă mă preumblu prin faza de identificare a propriei cozi. Face ordine în Univers cu o bună-cuviință, care sunt convinsă că îi va asigura un loc cu vedere spre aleea centrală, din Rai. M-a făcut din om, neom, până s-a resemnat, văzând că nu renunț la muzica mea simfonică și la apucături care scapă înțelegerii ei, iar când mi-a apărut prima carte și a citit dedicația, din care ea lipsea, s-a întristat mai abitir ca un câine credincios, în care ai dat, la furie, pe nedrept. Ea, de fapt, cu instinctul ei infailibil, simțindu-se exclusă dintr-o eternitate, la care nu poate accede, dar pe care o simte că e mai ceva ca aia cu „sertare”!

De aceea, de când lucrez la calculator, nu a avut decât o singură tentativă de năvălire în cameră și aia nereușită, care a eșuat într-o retragere improprie ei, cu coada între picioare și într-o tăcere nefirească. M-a întrebat însă, pragmatic, *unde* rămâne ceea ce

scriu eu, dacă nu am imprimantă? Răspunsul meu a nemulțumit-o, drept care a decretat, stropșită foc pe injustiția vieții: „Lasă, că din două pensii ai și imprimantă!” .... tata având deja cancer, ea nu are pensie, iar fiică-sa este șomeră.

Mă recunosc că sunt arțăgoasă, rea și al dracului și scriitor, că mă cert cu toți de pe pământ și din cer, că mă pun cruce cu toată lumea și mă revolt împotriva tuturor și a universului, mai puțin celei, căreia i se va zice blând:

”Femeie, iată pe fiica Ta, scriind despre Tine”.